

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Informatuur Herman Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Mercatorlaan 1200
Postbus 20057
3502 LB Utrecht
(088) 505 34 34

Datum: 8 april 2021
Onze referentie: PP/AR/20210408

www.demedischspecialist.nl
info@demedischspecialist.nl

Uw referentie:
Onderwerp Inbreng regeerakkoord 2021

KvK nummer 40483480

Geachte heer Tjeenk Willink,

Het is meer dan een jaar geleden dat we in de coronacrisis terechtkwamen. Een jaar waarin medisch specialisten dagelijks medisch leiderschap hebben getoond. Waarin we hebben aangetoond hoe goed we in een crisis onder hoge druk, samen met andere zorgprofessionals, de best mogelijke zorg geven aan elke patiënt. De Federatie kijkt met gepaste trots naar de rol van medisch specialisten in deze crisis. In aanloop naar een nieuw kabinet en het regeerakkoord 2021 pleiten wij voor het geven van ruimte en vertrouwen aan de zorgprofessional en het tegengaan van bureaucratiesering en institutionalisering. We hebben in een peiling aan medisch specialisten gevraagd wat zij mee willen geven aan het nieuwe kabinet. De resultaten hiervan vindt u in de derde paragraaf van deze brief. In de laatste paragraaf gaan we in op het behouden van de vrije keuze tussen werken in dienstverband of als vrijgevestigd medisch specialist.

Faciliteer de zorgprofessional: geef ruimte en vertrouwen

In de afgelopen jaren lopen we steeds vaker tegen de grenzen aan van wat mogelijk is en dat gaat ten koste van de patiënt en de zorgverleners. De zorgvraag stijgt door de vergrijzing en de explosieve toename van chronische aandoeningen. Daarnaast wordt door multimorbiditeit en technologische ontwikkelingen de zorg steeds complexer. Budgetten staan onder druk en we komen steeds vaker handen aan het bed tekort. Iedere dokter wil boven alles de patiënt beter maken en het vak verder ontwikkelen. Dankzij al die betrokken en bevlogen vakmensen staat Nederland al jaren bovenaan de lijsten van landen met de beste medisch-specialistische zorg ter wereld, en dat voor een gemiddelde prijs. Maar het zijn juist deze zorgverleners die gebukt gaan onder onnodige administratielast en ict-problematiek. Die de wachtlijsten zien oplopen terwijl er ondertussen vele patiënten in verkeerde bedden liggen, omdat er geen doorstroming is naar bijvoorbeeld een verpleeghuis. Die gedemotiveerd raken en hun werkplezier verliezen door controledrang en regelgeving-reflexen van overheden en instituties. Het is deze bureaucratiesering en institutionalisering die leidt tot vervreemding van de professionals op de werkvloer, tot hoge werkdruk en zelfs tot burn-out. Als we de zorg toegankelijk en van hoge kwaliteit willen houden, dan moeten we als samenleving gaan staan voor de professionals die de vernieuwing van de sector gezamenlijk vormgeven (zie bijlage: [Verkiezingsagenda Federatie Medisch Specialisten](#)). Dring de institutionalisering en bureaucratiesering terug. Willen we de patiënt de beste zorg blijven bieden, dan is het cruciaal om de gedrevenheid en het vakmanschap van alle zorgverleners richtinggevend te maken in het zorgbeleid. Geef hen de ruimte en het vertrouwen.

93% van de medisch specialisten: dring de institutionalisering en de bureaucratisering terug

Wij hebben aan onze achterban gevraagd wat op dit moment hun boodschap is aan de politiek. Uit de ruim [900 reacties](#) blijkt dat er grote zorgen zijn over de behoefte van buitenaf om het werk van de dokters te controleren en te beheersen. Door bijvoorbeeld de bemoeienis van zorgverzekeraars, de overheid en instituten zoals de NZa en het Zorginstituut.

Eén van de medisch specialisten geeft als boodschap aan de politiek: ‘Stop de leegloop van professionals uit de ggz-instellingen vanwege de administratie- en verantwoordingsdruk. Durf oog te hebben voor de arbeidsomstandigheden, die moeten beter, dan komen ze terug en zullen de wachtlijsten verdwijnen. Stop het geïnstitutionaliseerde wantrouwen.’

- 93% van de medisch specialisten vindt dat de bureaucratisering en institutionalisering moet worden teruggedrongen.
- 88% vindt dat de administratielast gehalveerd moet worden.
- 57% vindt het (heel) belangrijk dat er ruim baan wordt gemaakt voor e-health toepassingen en vernieuwende vormen van zorg op afstand.
- 55% van de medisch specialisten geeft aan het (heel) belangrijk te vinden dat de vrije keuze tussen werken in dienstverband of als vrijgevestigd medisch specialist behouden blijft.
- 87% van de medisch specialisten vindt het belangrijk dat de digitale gegevensuitwisseling wordt verbeterd, zodat patiënten en zorgverleners op het juiste moment op de juiste plek over alle relevante patiënteninformatie kunnen beschikken.
- 86% wil dat het tekort aan ondersteunend personeel hoger op de politieke agenda komt.

De uitkomsten van de peiling ondersteunen onze boodschap om de stem van de zorgprofessional richtinggevend te maken in het zorgbeleid.

Behoud de vrije keuze tussen dienstverband en vrij beroep

De Federatie staat voor het behouden van de vrije keuze tussen werken in dienstverband of als vrijgevestigd medisch specialist. Van alle medisch specialisten werkt ongeveer 70% in dienstverband en 30% in vrij beroep. In onze achterban is grote bezorgdheid over de plannen van politieke partijen om medisch specialisten te verplichten tot werken in dienstverband. De meerderheid van de respondenten uit onze peiling geeft aan het belangrijk te vinden dat de vrije keuze tussen werken in dienstverband of als vrijgevestigd medisch specialist behouden blijft. Een medisch specialist geeft als boodschap aan de politiek: ‘Er wordt heel hard gewerkt in de medische sector, met hoge intrinsieke motivatie van medisch specialisten. Stimuleer de inzet van medisch specialisten en straf ze niet af door maatregelen, zoals het verplichten van medisch specialisten tot loondienst, waarvan het maar zeer de vraag is of ze bijdragen aan kostenefficiënte, topklinische zorg.’ Een andere medisch specialist geeft aan dat het belangrijk is dat er nu rust in het stelsel blijft: ‘Creëer na een onstuimige tijd geen nieuwe chaos door nieuwe maatregelen, maar zorg voor rust, financiële ruimte en herstel’.

Wij vragen u de gevolgen van verplicht dienstverband eerst goed te onderzoeken voordat overgegaan wordt tot het maken van afspraken in het regeerakkoord, want verplicht dienstverband zal de druk op de zorgbudgetten niet verlichten. Het gemiddeld belastbaar inkomen van vrijgevestigde medisch specialisten verschilt nauwelijks van het inkomen (hoogste schaal) van medisch specialisten in dienstverband (zie bijlage: [Factsheet feiten & cijfers medisch-specialistische zorg](#)).

Daarnaast zijn er kanttekeningen te plaatsen bij de cijfers van het CPB 'Zorgkeuzes in Kaart' (zie bijlage: [Rapport Deloitte 'Gedwongen overstap dienstverband'](#)) waarop verplicht dienstverband gebaseerd is. Uit het rapport van Deloitte blijkt dat het CPB niet alle relevante bouwstenen heeft gebruikt voor hun berekeningen waardoor in Zorgkeuzes in Kaart de onjuiste financiële consequenties van verplicht dienstverband zijn opgenomen. Ook wijzen wij u erop dat verplicht dienstverband ontwrichtende impact zal hebben op de organisatie van de ziekenhuiszorg. Gezien de discutabele financiële onderbouwing vinden wij het ondenkbaar dat op dit moment de zorgprofessionals in ons land worden geconfronteerd met dergelijke op wantrouwen gebaseerde maatregelen.

Het is onze ambitie om de wereldwijd erkende topositie van de Nederlandse medisch-specialistische zorg ook na het coronatijdperk te behouden. Willen we deze ambitie waarmaken, dan is de faciliterende rol van de politiek cruciaal. Maak de gedrevenheid en het vakmanschap van alle zorgverleners richtinggevend in het zorgbeleid.

We gaan graag met u in gesprek om ons pleidooi verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. P.P.G. (Peter Paul) van Benthem
Voorzitter Federatie Medisch Specialisten